

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna petiti-vrsta: 8 kr. če se tiska enkrat, 12 kr. če se tiska dvakrat, 15 kr. če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Narečnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Poljanska cesta h. št. 32.

Vredništvo

je na Poljanski cesti h. št. 32.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati veljajo:

Za celo leto . . .	15 gl. — kr
Za pol leta . . .	8 " — "
Za četrt leta . . .	4 " — "
Za en mesec . . .	1 " 40 "

V administraciji veljajo:

Za celo leto . . .	13 gl. — kr
Za pol leta . . .	6 " 50 "
Za četrt leta . . .	3 " 30 "
Za en mesec . . .	1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan veljajo 1 gl. več na leto.

Posamezne števec veljajo 7 kr.

Izhaja vsak dan, izvenemil nedelje in praznike, ob 1/6 popoldne.

V Ljubljani, 22. novembra.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko je bil včeraj bolj obiskovan, kakor kateri poprej. Ker reč marsikoga zanima in je kmetijstvo glavna podlaga blagostanja naše dežele, menda ne bode napačno, če na prvi strani o tem govorimo.

Kakor navadno, je g. predsednik baron Wurzbach zbor pričel z ogovorom in s pozdravljenjem navzočih udov.

Omenjal je med drugim letošnje šeststoletnice, poklona centralnega odbora Njih Veličanstvu ter odgovora premil. cesarja, kterega je zbor stojé poslušal in trikrat navdušeno cesarju zaklical „Slava“.

Poročal je potem odbornik, gosp. Luka Robič, o letnem delovanju odbora, ter v kratkih potezah delovanje naslikal. Tu pa tam se je vnel živahen razgovor; n. pr. o siraštvu, kadar je g. dr. Poklukar pojasnoval, koliko se dandanes posamezni (n. pr. grof Dürckheim) in društva trudijo, da bi boljše prihodke od živinoreje imeli. Tako se ravno imenovani grof in dunajsko društvo ponuja dajati živinorejcem vsa pojasnila zaradi surovega masla, poskrbeti prodajo poslanega, povedati napake, pa tudi pomočke odstranjenja itd. Opazka o novih zemljiščnih knjigah bo znabiti marsikom dobro služila; namreč, da naj bi vsak posestnik pazil in se prepričal, kadar nove zemljiščne pôle dobi, je li vse v redu ali ne, da ne bode znabiti on za druge plačeval, ali pa drugi za njega, kar bi čez več let znabiti se tako narastlo, da bi povrniti ne mogel. Pri govorjenju o kmetijskem orodju se oglašil gosp. vodja Dolencec, da naj kmetijska družba dá oklic in nagrado za pripraven plug za vipavsko

dolino, kjer morajo zdaj po tri pare volov vpregati in komaj orjeje. Čuli so se glasi, da bi tak plug še marsikje služil, kjer namreč imajo močno zemljo in globoko orjeje. Omenjal je dalje letošnje živinske razstave o prihodu Njih Veličanstva, tiska knjižice gosp. Ranta o škodljivih mrčesih pri sadjereji itd.

Pri poročilu o prihodkih in stroških ter premikanju družbenega premoženja, ki ga je prednašal gosp. Brus, se je le g. Dežman oglašil, ter prašal, zakaj je neki znesek v proračunu mnogo večji, kakor je bil prejšnji. Po povoljnem pojasnilu je g. Brus brez daljnega razgovora svojo poročilo o računu in proračunu skončal, ter je bilo oboje odobreno. Do tu se je vršilo vse redno in mirno, a zdaj nastal je vihar, ki je večji in večji prihajal, dokler je ves mnogobrojni zbor razpihal.

Na predlog g. predsednika, naj se četrta točka: Poročila o predlogih podružnic in posameznih preskoči, ter naj se voli tajnik in 8 odbornikov, je zbor temu pritrnil in volili so se najpoprej odborniki za centralni odbor. Nered je pa zdaj takoj nastal; nekteri so dobili imena odstopivših odbornikov, nekteri tudi ne ter niso vedeli koga voliti. Začelo se je popraševanje, večinoma so zborovalci popustili svoje sedeže in poslednjič svoje listke ravno tako neredno oddajali, eden tu, drugi tam. Zakaj se je to dopustilo, ne vemo, saj druga leta ni bilo tako, ampak navadno so zborovalci ostali na svojih sedežih, in kdo je že hodil od kraja do družega ter volilne listke v posodo nabiral.

Naj nam bode dovoljeno o tem svoje mnenje izreči. Zakaj se od centralnega odbora prihodnji odborniki ne nasvetovajo? Kdo si bode takoj osem imen zapomnil, zlasti če je

po Ljubljani neznan! Pa tudi takemu bi se hudo godilo, ki mesto dobro pozná, če bi mogel kar meni nič tebi nič osem pripravnih odbornikov imenovati ali zapisati. Zato nasvetujemo, naj slavni centralni odbor odbornike, ki imajo voljeni biti, zborovalec sam nasvetuje, ter jih dá na nalašč pripravljene volilne listke natisniti z opombico: „Komur zborovalec ta ali drugi nasvetovani odbornik ni všeč, naj njegovo ime prečrta ter družega zapiše na njegovo mesto.“

Tako bi vsak zborovalec imel čas in priliko, imena in lastnosti nasvetovanih premisliti ter s podpisom ali nasvetovane voliti ali zavreči ter druge zapisati. Po oddanih listkih za odbornike se je pregledni izid volitve na poznejši čas odložil ter takoj naznanila volitev družbenega tajnika na šest let.

Poročal je o prosileh odbornik cesarski svet. Ivan Murnik. Prosileci so bili J. Reihel, vpokojeni kat. inženir v Novomestu, Ernest Kramer, potovalni učitelj in Avgust Pire, bivši učitelj na slapski šoli, katero je pa moral zapustiti, da je dostal leto vojaščine. Po prečitani njih spričeval je poročevalec opomnil, da po teh soditi so za službo tajnika vsi trije sposobni, ali po dobrem premisleku je centralni odbor sklenil, slavnemu občnemu zboru za izvolitev družbenega tajnika priporočati g. A. Pirca.

E. Kramar kot potovalen učitelj ima posla in zaslužka dovolj, da nam tedaj ostane ohranjen za deželo; centralnemu odboru pa je na tem ležeče, da so nam ohranjeni večšaki v deželi ter se ne razidejo po službah na vse kraje, ker prej ali poznej bo vendar prišlo do tega, da bo kmetiška šola za deželo osnovana, mogoče da ne le ena, ampak še več, ker že-

Listek.**Popotne črtice iz domačije.**

(Dalje.)

Podala sva se toraj z gosp. župnikom v rebro, palica je pri tem dobra. Čez potok je nov in trden most. Pa da so ti gorenski potoki taki! Podobni so pač ljudem, vsaj fantom, ki so prav pohlevni, dokler se ne napijô. Ko so pa polni ali prepolni, vdarijo kamor koli in kaj naredé škode, kake nasledke pusté za sabo! Le poglej ta potoček pod mostom! Čemu celó most? Saj bi ta pohlevnost tekla prav lahko pod brvijo. Še toliko ni vode, da bi se človek dobro opral, skoči pa vsak lahko čez. Kamenja leži pač debelega, okroglega in sneženo belega po dnu, pa mokro mu je le znožnje, drugo je suho. Ali tam doli razdžano je bregovje, spodkopana drevesa visé v strugo, na njih se blišče še nektera pozabljena jesenska jabelka.

„Vidiš, kak je ta potok?“ — mi reče

gospod Matija — „če bi te zdaj vrgel vá-nj, zmočiš se komaj; pa pridi, kedar mu bodo priborneli pritoki z gorovja, pa te bom vrgel v strugo in vtonil boš!“

„Hvala, že tako verjamem. — Pa to ne trpi dolgo, kaj?“

„Kako-li? Bi nam odneslo vse. Par ur, pa se voda odteče, ljudje pa vidijo, koliko škode je naredila v tem kratkem času.“

V tem sva prišla do cerkve, stoječe v sredi pokopališča. Stopiva vá-njo. Lesketa se tu in tam kaj, z line nad velikim altarjem gleda dobro izdolbljena podoba sv. Martina škofa, po drugih altarjih je tudi vse dokaj lepo, ne „preocirano“, sploh je cerkev prav dostojen hram božji. V cerkev jaz ne jemljem seboj nikdar — recimo — razposajenih očal, te puščam zunaj, ker se mi kraj zdi presvét; če bi jih bil pa tu vzel seboj, zapazil bi bil zraven sv. Martina — gosko, ki svetega škofa gleda tako radovedno, kakor bi ga še ne bila prej videla. Matija moj, tisto gosko pa že smeš postaviti z altarja in — — no, drugo, kar mislim reči, si

tudi ti lahko misliš, saj si bratov brat in daleč narezen tudi nismo.

„Lep dan je, takih ni pomniti, vzlásti ne v Bohinji, kjer v tem času gore, če snega nimajo, vsaj po njem diše. Krasno solnce! Tako naju greje po poti, ki jo od cerkve navzdol mahava proti Fužinam, da bi človek skoro edino suktno slekel. Kam greva? Proti jezeru, kaj pa da! Pot ni ravno vljudna nogam, pa se že boljša ne more napraviti, ker če bi bilo to mogoče, bi jo pridni Bohinjci že napravili. Toda kaj? Saj so steze po gorah še manj gladke, Bohinjec, ki hodi po njih, je te ceste celó vesel, ker mu je gladka ko miza v primeri z onimi, in vsaka občina dela ceste le zá-se, za gosposke noge in čevlje vendar ne, kdo bo tirjal kaj tacega od nje!“

Nič ne dé, če bi hotel imeti povsod ravno in gladko cesto, bi pa stopal po Ljubljani ali njeni bližnji okolici. Čemu bi štokljal po Bohinji? Tiho toraj in nič zabavljanja!

Pa saj ni treba opazovati ceste pod nogama, moj prijatelj gospod Matija ni tak, da

obrede blagoslovljenja je opravil z azistenco 9 družih duhovnov g. dekan, ki je precej potem tudi pridigoval in s krepko lepo domačo besedo košanskim faranom pojasnoval pomen današnjega dne zanje; kaj imajo v cerkvi iskati, kako se v njej obnašati in kaj zamorejo v njej tudi najti. Poslednjič je bila velika sv. maša ter koncem zahvalna pesem. Suhorijski g. učitelj Šimen Hiti pa je pomagal na novo popravljene orgljah s svojim možkim četverosplovom, sestavljenim iz domačih suhorijskih fantov, slovesnost svetega opravila povečevati. Vsa čast in hvala gre imenovanemu g. učitelju, ki je s svojo umnostjo in trudom kmečke fante toliko izuril, da bi na vsakem mestnem koru smeli zapeti.

Orglje je lepo popravil in dobro ubral g. J. Berič iz Sostra, ter jim nov meh naredil; Tomaž iz Štepane vasi pa je vso zunanjo omaro jako okusno prevlekel z barvo enako orehovemu lesu. Tako se je srečno na radost in veselje vse fare zvršilo delo, katero se je faranom samim in veliko drugim s prvega zdelo nemogoče; zakaj fara je res ubožna, davščine že itak velike, letine slabe, nikjer zaslužka, razun tega požari, in ni se manjkalo ovir in ugovorov, katerih bi treba ne bilo, in od katerih je najbolje molčati zdaj, ko so vsaj prve težave premagane in najpotrebniše delo dokončano. Zato le resnico govorimo, ako rečemo, da v teh razmerah in okoliščinah je zamogla cerkev postaviti le neupogljiva eneržija in železna stanovitnost ondotnega č. g. župnika. Dogovori in obravnave za popravo te cerkve so trajali že od l. 1878, in še le letošnjo spomlad maja meseca se je delo pričelo. Škoda le, da se ob enem ni tudi še zvonik povikšal in popravil, ki zdaj reven in žalosten konec cerkve stoji kot star pokloftan klobuk na glavi svatovsko oblečenega človeka. Košanska cerkev bi bila potem res lepota vsej dolini.

Da omenim še kaj o zidanji, naj povem, da sta bila stavbena podvzetnika gg. Pust in Hočevar, prvi tesarski mojster iz Ljubljane, drugi zidarski mojster iz Hrušice pod Ljubljano. Obema se mora spoznati v čast, da sta vsak v svojem rokodelstvu izvedenca in strokovnjaka, ker vse zidovje in ostrešje je ne le trdno zidano, ampak tudi lično in pravilno vezano. Morala sta mnogo več del izvršiti, kot je bilo osnovano od inženirja, ker pri popravljani starih poslopij se pokaže vselej veliko dela, ki ga poprej noben inženir videti ne more. To sta storila ne le pri cerkvi, ampak tudi pri farovžu in pri kapelaniji. Pokazala sta se ne sebična najemnika in lakomna dobička željna podjetnika, ampak tudi v resnici faranom in duhovščini postrežljiva vestna delavca. Zato jima gre pa tudi po vsej pravici povračilo za dela, ktera sta dopolnila še vrh pogodbe.

Cerkev je sedaj 5 metrov podaljšana in potegnjena do zvonika, ima podobo križa, in je razun že imenovanega razhrebanega zvonika, presvetišča in levostranske kapele vsa čisto iz novega zidana. V dolžini ima 31, v širjavi pa 9 in v kapelah počez 20 metrov notranje svitlobe. Na levi strani pod korom je prizidana in z železno ograjo zaprta mala kapelica za krstni kamen, ki tudi že stoji in je kaj lepo in okusno iz nabrezinskega kamena izlikan, s svitlim medenim pokrovcem in križcem. Novi žagrad je svitel, visok in dokaj prostoren z jako lepo od mojstra g. Mihe Zaloharja nađ Ljubljano izdelano hrastovo omaro ter s pokleknikom in ob zunanji steni z ličnim starinskim umivalnikom. Vrata in okna so vsa s

kamenom obrobljena, sicer pa iz mecesnovega, veliko iz hrastovega lesa. Farovža in kapelanije pa ne bodem na drobno popisoval; le ob kratkem rečem, da je vse jako lepo in snažno in vzlasti farovž z novo kuhinjo. Kdor je poprej staro nesnago in podrtijo videl in zdaj pregleduje vsa lepa prenovljena dela, mora posebno čast in hvalo dati č. g. župniku, ki se je moral veliko truditi, mnogo sitnost in britkost prestati, predno se je pod njegovim vodstvom vse to dovršilo. Vsaj si je z enakimi deli že poprej na dveh družih krajih slaven spomin postavil, tako, da ga bodo pomnila in blagrovala hvaležna srea dobrih faranov. Poleg Božjega plačila naj mu bo to najlepše povračilo za obilni trud in ob enem spodbuda, dalje še delati v čast in hvalo Božjo!

Iz Maribora, 19. nov. (Dr. Dominkuš-eva svečanost.) (Konec.) Tudi naš slavljencec ima obilo zaslug za naš slovenski narod. V Mariboru, kjer je bolj pripravno, svojo slovensko mater prezirati, ostal je dr. Dominkuš zvest svojemu narodu. Tu je z drugimi vred osnoval „Slov. Narod“. „Matica Slovenska“ spočela se je v Mariboru in med njenimi ustanoviteljci nahajamo spet dr. Dominkuša. Pri volitvah nastopi dr. Dominkuš vedno kot narodni kandidat. V njegovi pisarni ureduje se tudi slovensko in sicer samo s slovenskimi močmi. V njegovi hiši rodila se je naša Čitalnica. Tej ni bil samo od začetka pokrovitelj nego v dobi domačega razpora skoraj edini, gotovo pa najboljši steber, ker njega smo ljubili enako stari in mladi.

Minulo je katic 12 let, ko sem prvokrat videl dr. Dominkuša v sredi slovenskih dijakov sedeti v najlepšem kraju naše slovenske domovine na Blejskem jezeru, pogovarjaje se med njimi o narodnih slovenskih zadevah. Od daleč sem zrl na njega, a njegov dobrohoten utis mi je ostal tako živo v spominu, da si Blejskega otoka brez dr. Dominkuša dolgo misliti nisem mogel. Dijaki bi vedeli mnogo povedati o njegovi dobrotljivosti in radodarnosti. In naš kmet tudi ne more reči, da je naš slavljencec obogatil ob njegovih žuljih. Njegovo rahločutno sree mu narekuje mnogokrat rahlo postopanje, med tem ko drugi več odločnosti in energije zahtevamo. Oboje je potrebno, mehko zlito s trdim vzbujaja dober evenk. Če se ogledamo v naši Čitalnici, smemo reči, da je bilo skoraj vse, kar je sedaj naše, enkrat njegovo. Ti si nam daroval vse v svoji domoljubni ljubezni, — mi ti pa izrekamo, česar nisi iskal, kar si pa zaslužil, — svoje hvaležno čestitanje, posebno svečano sedaj, ko so se Tvoje zasluge na najvišem mestu postavile.

„Vse ga slavi, vsi so vneti,
Zvezda se na prsih sveti,
Cesar clo ga čisla sam!

Kdo je mar?
Zagrmiimo: Čast občine
Si slovenski oratar!“

Navdušeni živio-klici sledijo govornikovim besedam. Ko je zopet potihnilo po dvorani, izroči gospodičina Olga Berdajs-ova gospodu slavljencu krasen bouquet z besedami: Velečastiti gospod doktor: Odlikovanje Vaše osebe po presvitlem cesarju je tudi nas mariborske Slovenkinje veselo iznenadilo in dovolite, da Vam jaz v imenu vseh tukajšnjih Slovenki v tem šopku naše občutke izrazim.

Živo ganjen poprime sedaj g. dr. Dominkuš besedo in se zahvali slaviteljem za skazano mu čast rekoč: Srčno se Vam zahvaljujem za čast in prijateljstvo, katero ste mi danes ska-

zali. A vprašati se moram, smem li sprejeti od Vas toliko prijaznosti, toliko časti? To vprašanje spravi me nekoliko v zadrego, ako pomislim, da šteje naš narod mnogo drugih zaslužnih mož, ki so z menoj enakega prepričanja, da zamore narod napredovati le na narodni podlagi. Da se mu pridobi, na to mora delati vsak domoljub. Kdor pa to stori, spolnil je svojo dolžnost, to se mu ne more prištevati zaslugam. Držaje se določenih mej, moramo z največjo odločnostjo, vztrajnostjo in neupogljivostjo delati na to, da dobi naš jezik veljavo v uradih in šolah, kajti to je prvi pogoj narodnega razvitka. Dokler tega ne dosežemo, ni postajanja, ni mirovanja. Vsak pripust na tem mestu bil bi prepust. Ta ideja nas mora vse zediniti; zedinila nas je v mladih letih; mi smo jo vestno gojili, naši mladini jo hočemo prepusti kot zvesto ohranjeno, neomadeženo dedščino. Pravica je naše načelo; pravica je države moč, je mir narodov, je sreča naše domovine: Živela naša domovina!

Burni živio-klici sledijo. Ko so nehali, prebere predsednik došle brzojavke kakor sledi:

Vipava: dr. Pitanic, dr. Kenda.

Slatinske toplice: Slovenci na Slatini.

Ljubljana: dr. Vošnjak.

Gradec: Sever.

Slovenski Gradec: dr. Šuc.

Dunaj: Glaser, Leciejewski.

Celovec: Sket.

Ljubljana: Slovenske stolice župan Grasselli.

Ljubljana: Klub narodnih deželnih posancev: Načelnik Grasselli.

Ljubljana: Vredništvo „Slov. Naroda“. Železnikar.

Mozirje: Čitalnica Mozirska.

Šoštanj: Saleška čitalnica.

Ptuj: Ptujška čitalnica, predsednik dr. Gregorič.

Vransko: Vranska čitalnica, Oset, Meglič.

Šoštanj: Kačič.

Ljutomer: Kovačič, učitelj.

Gradec: Odbor podpiralne zaloge.

Celje: Miha Vošnjak.

Dunaj: dr. Firbas.

Gradec: Akademično društva „Triglav“, Janko Bezjak, predsednik.

Celovec: Andrej Einšpieler.

Konjice: Konjiški rodoljubi in dr. Prus.

Celovec: Celovška čitalnica.

Črnomelj: Kapljen, Vedernjak.

Kočevje: Ambruš, Bežan, Pihler.

Gradec: Slovanska čitalnica.

Špital v Koroški: Krašovec.

Mozirje: Čitalnica Gornji grad.

Mozirje: Odbor „Savinjskega Sokola“.

V Šmariji pri Jelšah: 52 podpisov, večidel kmečkih posestnikov.

Celje: Narodna čitalnica.

Celje: dr. Čuček.

Brežce: Šnideršič.

Ribnica-Brezje: Vinšek.)*

Preberete se še dve pismi, prvo g. dr. Jož. Muršeca, v Gradci, drugo č. g. župnika J. K. Lajh-a pri sv. Jurju na Pesnici.

Ko so se prebrale brzojavke in navedeni dve pismi, govoril je č. g. dr. Šuc ter napil Čitalnici mariborski, g. dr. Mlakar pa „starim“ poslancem, kateri so se pošteno borili za pravice

*) Zarad pomanjkanja prostora smo navedili same kraje in osebe, ktere in od koder so se čestitke brzojavile. Brez zamere! Vr.

slovenskega naroda in „novim“, kateri bodo po prihodnjih volitvah zastopali naš narod. G. dr. Radaj je naslikal volilne borbe na dolnem Štajerji od začetka do sedaj in zaklical, konča je svoj govor, veteranu slovenskih deželnih poslancev dr. Dominkušu „živio!“

Po končanem g. dr. Radajevem govoru sklenil je predsednik prof. Lavtar veselo svečanost, ki pa bode še dolgo živela v našem spominu.

Govorili so še med drugimi gg. dr. Gregorec, notar Veršič iz Sevnice, Urbane in dr. Jurtela iz Ptuja, slednji g. zlasti o zaslugah dr. Dominkuša kot podpiratelja in dobrotnika učeče se slovenske mladine.

Konečno moramo izreči gg. pevcem iz Ptuja vse naše priznanje za njih izvrstno petje.

Domače novice.

(Shod katoliške družbe) včeraj zvečer je bil dobro obiskovan. G. Kolar je po primerenem vvodu podal nam zgodovinsko sliko nemške dežele ob koncu petnajstega in začetku šestnajstega stoletja in je te čase nekako primerjal našim. Iz mnogih citatov in podatkov raznih pisateljev nam je dokazal, da je bila samopašnost, gizdost, zapravljenost obča po vsih stanovih. V potratnem in razkošnem življenju se je skušalo imenitno in nizko začeti pri knežjih dvorih do hiše samotnega kmetovalca. Od te obče samopašnosti je tudi izvirala obča nezadovoljnost, nepokorščina do duhovske in cerkvene oblasti. V teh žalostnih časih je nastopil pomilovanja vreden mož dr. Martin Luter, rojen l. 1483 v Eisleben na Harcu. G. govornik nam je v živih barvah slikal vzgojo mladenčca Lutra, okoliščine, ki so ga obdajale v njegovih dijaških letih, ako se vse to prevdara, ni se čuditi, da je v Lutru nastopil tak trdovraten krivoverec. Pogubljivo in slabo seme krivih nauk je sejalo na njivo za to dobro izorano in pripravljeno, in kakor se mrčesi hitreje plodijo, kakor koristne živali, tako so se njegovi krivi nauki hitro razširili med učenim svetom, kjer se je po enostranskem branji starih klasikov probudil stari paganski duh, in med neučenimi stanoviti, kjer davno že ni bilo žive in delavne vere, ko je hudobne življenje vero zadušilo.

G. govornik nam je dokazal, da dr. Luter ni postal krivoverec, ker so ga katoliški učenjaki moralno v to od stopinje do stopinje silili, on je krivo vero že učil, dokler je bil še katoliški mašnik in profesor na vseučilišču v Vittenbergu, njegovi samostanski predniki so ga zastoj svarili in skušali na pravo pot pripraviti, a on je zabredel od dne do dne bolj v zmoto vsled svoje trme in napuha, dokler ni l. 1517 v dan pred vsemi Sveti svoje krive nauke javno proglasil in s tem se javno proglasil za tacega, kakoršen je bil že dlje časa v svojem notranjem. Da so se pa oglasili drugi katoliški učenjaki, razume se samo po sebi, a žali Bog, da tedanji svet ni koj od začetka spregledal škodljivosti in pogubljivosti Lutrovih nauk in so od začetka to krivo vero, ki je bila v svojih nasledkih tako pogubonosna, imeli za prepir med menihi avguštinov, katerim je pripadal dr. Luter, in med dominikanci, ki so se prvi vzdignili zoper krivo vero Lutrovo in so svetu odkrili nevarno zmoto. Kriva vera se je potem hitro širila po Nemškem, Rim je Lutra svaril in svaril, a on se ni za to zmenil, zmota je zmota za sabo

poklicala, a Luter je plašč po vetru zasukal in začel se laskati deželnim knezom, ki so ga pod svoje varstvo vzeli. Vsled njegovih krivih nauk vnela se je najprej na Nemškem strašna črna vojska, vstali so kmetje in strašno razdevali in pustošili po zemljiščih in imovini plemenitnikov, tako da je v ti vojski, kakor zgodovinarji pravijo, smrt storilo nad 150.000 ljudi. Taki so nasledki Lutrovih nauk, katere je Luter dočkal in gledal s svojimi očmi. — G. govornik nam je tudi nekaj povedal o zmešnjavah, katere je provzročila Lutrova kriva vera v naši ožji domovini, kjer je kakih 400 let trajala, in je bila zatrtja s složnim delovanjem duhovske in deželske gosposke. Tako je g. govornik v kratkih potezah podal sliko tistih žalostnih, a silo zanimivih časov, poslušalci so ga pazno poslušali in to naj bode g. govorniku nekako zadostovanje za njegov trud in prizadevanje. Vivat sequens!

(*Jour-fixe „Sokola“*) bode prihodnjo soboto dne 24. t. m. vsled občne želje zopet v salonu Šrajner-jeve pivnice na sv. Petra cesti. — Začetek ob 1/2 9. uri zvečer. — Rediteljja sta gg. člana Štamcar in Brgant. — V omenjeni „Sokolski jour-fixe“ vabijo se č. gg. peveci ljubljanske Čitalnice in člani „Sokola“ najvljudneje. Odbor.

(*Poroka*) gospice Marije baronice Winklerjeve z grofom Pace-jem, c. kr. okrajnim glavarjem v Logatcu, bila je danes popoldne po dvanajsti uri. V devetih zaprtih kočijah vozilo se je 18 odličnih svatov.

(*Povozi*) se je na postaji v Zalogu med prevažanjem vozov včeraj konduktèr, kateri je hotel nekaj vozov priklopiti, pa je zavoljo prehudega buta vozov padel na šine in voz je šel mu čez život, da je bil pri tej priči mrtev, voz pa, ki je skočil s tira, ostal je nepoškodovan. Toraj zmiraj nesreče na železnici! Truplo konduktèrja pripeljali so sinoči ob 9. uri v Ljubljano, ter ga k sv. Krištofu prenesli, da ga izročijo materi zemlji.

Razne reči.

— Nad 40 pevcev kmetijskih fantov zbralo se bode danes zvečer v Logatcu, da sprejmejo novoporočeno dvojico grofa in grofice Pace, oziroma svojega bodočega okrajnega glavarja.

— Iz Godešica na Gorenškem, 21. nov., se nam piše: V torek 20. t. m. popoldan odpeljal je nek tukajšnji posestnik tri kupee v Medvode. Ob 8. uri zvečer pride konj z vozom zopet nazaj pred domačo hišo. Čudno se zdi ženi, kako da mož ne izstopi iz voza. Ali ko pride bližje, vidi, da mož na vozu leži pa — mrtev. Kaj je bilo vzrok nagla smrti, povedala bo komisija: Ali mrtvoud, ali žganje.

— Miklošičev 70. rojstni dan in 40letnica neumornega delovanja na jezikoslovnem polju praznovala sta se v sredo 21. nov. na Dunaji na jako slovesen in primeren način. Čestitali so mu sodobniki in učenjaki iz cele olikane Evrope, in adrese so mu poslale vsa učena društva iz Rusije in Balkana. Ruski car mu je podelil ruski red sv. Stanislava II. vrste in srbski kralj Milan odlikoval je ga z redom sv. Save I. vrste. Dunajska univerza mu je izročila veliko zlato svetinjo — Miklošičevo svetinjo z njegovo podobo. Zvečer se je zbral ves dunajski slovanski svet v dvorinah vrtnarske družbe, kjer so velikošolci slovanske narodnosti jubilarju priredili slavnostno akademijo, iznenadili ga z raznimi darili ter mu naposled napravili komers. Pela se je po jedna česka, slovenska, srbska, ruska, slovaška in poljska narodna pesem. Bog ga — živi se mnoga leta!

— Iz Prage 21. nov. Tretja slavnostna predstava v českem narodnem gledališču „Dimitri“ sest. Dvořak je bila zopet zelo obiskovana. Ravnatelj dvornega gledališča gosp. Jahn je bil navzoč.

— Morilec grofa Majlatha obsojeni. Husar Berecz je bil obsojen na 15 let težke ječe in potem na 10 let zgube vseh državljskih pravic, obešen pa bode prvi Sponga a za njim Pitely.

Telegrami „Slovenca“.

Pariz, 21. nov. Kitajski poverjenik Tseng bil je danes navzoč pri diplomatskem sprejemanju ministra unanjih zadev, s katerim se je dalje časa menil. „Temps“ naznanja, da je Tseng po zadnjih francoskih objavah prejel v spisu vredjene predloge kitajske, ki se vidijo pa tudi nesprejemljivi. Tseng ni prejel nikakoršnega naznanila o tem, kar poroča časnik „Standard“, namreč da se na novo nabira 120.000 mož Kitajcev.

Valencija, 21. nov. Nemški brodnji oddelek je dospel zvečer sèm; vsi uradi so prišli k luki za sprejem.

London, 22. nov. „Daily Telegraph“ poroča iz Pariza, da je kitajska vlada naznanila francoskemu kabinetu in veleoblastim, da naval na Baknin bi jej bil „casus belli“ (vzrok vojske).

Carigrad, 22. nov. Okrožnica do provinčnih guvernerjev razklada, da porta ni pripoznala bardske pogodbe, Tunis da je bistven del Turčije, da se ima s Tunci ravnati kot s turškimi podložniki, vsako tuje posredovanje pa odbiti.

Tujci.

20. novembra.

Pri *Maličih*: M. Neun, kupee, iz Pariza. — Kleinfeter, kupee, iz Monakovega. — Vasiljev, profesor, iz Moskve. — Karolina Klemenec, zasebnica, iz Budapešte — Renker, Lewi, Mückel, Winter, Derugač, Giegel, Deininger, kupei, z Dunaja. — pl. Gutmannsthal, iz Trsta. — Glaninger, kupee, iz Celja. — J. Kövesdy, kupee, iz Kaniže. — J. Schenk iz Zagorja.

Pri *Stonu*: Brandeis, Knirsch, Delfin, kupei, z Dunaja. — Ludovik Rozenberg, kupee, iz Siseka. — Anton Treven, z Jesenice. — Janez Zechner, stavb. podvzetnik, iz Breže. — Anton Leban, zasebnik, iz Št. Vida. — Franc Stajer, notar, kandidat, iz Idrije. — Mirosl. Skarpa, vradnik, z Dolenskega.

Pri *Bavarskem dvoru*: Beer, gostilničar, s soprogo, iz Ljubljane. — Jesip Sulebacher. — Anton Beniger, konjski kupee, iz Trsta. — H. Defranceschi, kupee, iz Vipave.

Pri *Virantu*: B. Kocjan, iz Celja. — Janez Veser.

Umri so:

19. nov. Andrej Konobel, čevljar, 37 let, ulice na grad št. 12. — Frančiška Ceme, okrajnega fizika vdova, 88 let, Poljanska cesta št. 10, Marasmus.

20. Marija Stale, delavka v predilnici, 30 let, Poljanska cesta št. 57, jetika vsled bramorke.

V bolnišnici:

18. nov. Marija Orešek, gostija, 70 let, plućnica.

Na prodaj je

na Gorenškem v cerkljanski župniji pet oralov zemlje obsegajoče posestvo s trdozidanim gospodarskim poslopjem. Zemljišče obstoji iz lepega in velikega sadnega vrta, treh zaraščenih gozdov, nekaj polja, travnika in pašnika. Ker je v vasi tudi cerkev, bilo bi posestvo posebno za kakega vpokojenega duhovnika pripravno.

Natančneje se poizve pri vredništvu „Slovenca“.

(5)

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.